Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
C sērija

C/2025/6227

17.11.2025.

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Par lielāku pārredzamību un labu pārvaldību saistībā ar zvejas iespēju iedalīšanu, ko veic dalībvalstis: Regulas (ES) Nr. 1380/2013 (Kopējās zivsaimniecības politikas regula) 16. un 17. panta piemērošanas ceļvedis

(C/2025/6227)

1. IEVADS

Zvejas iespējas dod skaitliski izteiktas likumiskas tiesības uz zvejošanu ([1]) un ir nepieciešamas, lai varētu ilgtspējīgi apsaimniekot kopīgu dabas resursu, kuram pārmērīgas izmantošanas gadījumā draud noplicināšana. Tālāk iedalot tām pieejamās zvejas iespējas, dalībvalstīm jāpatur prātā savs kopīga dabas resursa pārvaldīšanas un saglabāšanas pienākums. Tajā pašā laikā zvejas resursi būtu jāpārvalda tādā veidā, kas nes ekonomiskus, sociālus un nodarbinātības labumus. Turklāt, kā izcelts Eiropas Okeāna paktā ([2]), veselīgs okeāns un reģeneratīva prakse palīdzēs nodrošināt iztikas līdzekļus, it īpaši piekrastes kopienām, un nodrošināties ar pārtiku, arī nākamajām paaudzēm.

Valstu zvejas iespējas tālāk iedalot objektīvā un pārskatāmā veidā, tiek nodrošināta vienlīdzīga attieksme pret zvejniekiem, aug ieinteresēto personu savstarpējā uzticēšanās un tiek veicināts zivju resursu stāvokli un, galu galā, zvejniecību ienesīgumu noteicošais resursu izmantošanas ilgtspējīgums un jūras vides aizsardzība. Tālākas iedalīšanas procesa pārskatāmība turklāt var palīdzēt nenonākt līdz konfliktiem starp operatoriem un flotēm vai flotu segmentiem. Zvejas iespēju iedalīšanu var tālāk izmantot, lai risinātu jaunietekmes problēmas un dotu stimulu uz zvejas kuģiem izmantot selektīvus zvejas rīkus, tādējādi iedrošinot un atalgojot ilgtspējīgāku uzvedību un risinājumus.

Komisijas 2023. gada paziņojums par KZP regulas darbību ([3]) KZP pārvaldības uzlabošanas kontekstā uzsvēra, ka laba pārvaldība nozīmē arī lielāku pārskatāmību. Paziņojums īpaši izcēla KZP regulas jeb Regulas (ES) Nr. 1380/2013 ([4]) 17. panta prasību dalībvalstīm zvejas iespēju iedalīšanā izmantot pārskatāmus un objektīvus kritērijus, to vidū vidiska, sociāla un ekonomiska rakstura kritērijus. 2023. gada paziņojumā turklāt apstiprināta Komisijas apņemšanās sadarbībā ar zinātniskajām struktūrām un dalībvalstīm turpināt vērtēt un nodrošināt minēto kritēriju pārskatāmību un atbilstību KZP noteikumiem. Tas darīts, lai mudinātu uz tādu kritēriju izmantošanu, kas spēj iekopt ilgtspējīgu zvejas praksi un atbalstīt mazapjoma un piekrastes zvejniekus, kuri pārstāv gandrīz 75 % no visiem ES reģistrētajiem zvejas kuģiem un gandrīz pusi no visiem zvejniecības sektorā nodarbinātajiem.

Ievērojot minēto apņemšanos, Komisija ar šo paziņojumu mudina dalībvalstis rīkoties, lai zvejas iespēju tālākas iedalīšanas sakarā pārvaldību vēl vairāk uzlabotu šādos četros aspektos: 1) pārskatāmības un informētības stiprināšana; 2) taisnīgums; 3) sniegtās informācijas precizitāte; 4) iedalīšanas metožu piemērotība.

([1]) Padomes Regulas (EK) Nr. 1224/2009 jeb Kontroles regulas 4. panta 32) punktā dotā definīcija: *"zvejas iespēja" ir tādas skaitliski noteiktas juridiskas zvejas tiesības, kas izteiktas kā nozveja un/vai zvejas piepūle*. Juridiskas zvejas tiesības var ietvert arī tehniskus un ģeogrāfiskus ierobežojumus attiecībā uz to, kā, kad un kur zvejas operācijas veicamas.

([2]) Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas Okeāna pakts" (COM(2025) 281 final), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0281, 4. iedaļa "Piekrastes kopienu un salu aizsargāšana un iespēju došana".

([3]) "Kopējā zivsaimniecības politika šodien un rīt: zivsaimniecības un okeānu pakts virzībai uz ilgtspējīgu, zinātniski pamatotu, inovatīvu un iekļaujošu zvejniecības pārvaldību" (COM(2023) 103 final – daļa no lielākas zivsaimniecībai un okeānu lietām veltītas paketes), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52023DC0103.

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1380/2013 (2013. gada 11. decembris) par kopējo zivsaimniecības politiku un ar ko groza Padomes Regulas (EK) Nr. 1954/2003 un (EK) Nr. 1224/2009 un atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2371/2002 un (EK) Nr. 639/2004 un Padomes Lēmumu 2004/585/EK, OV L 354, 28.12.2013., 22.–61. lpp.

Turklāt šis paziņojums aicina dalībvalstis apdomāt, kā savas sistēmas un metodes, ko tās patlaban izmanto minēto zvejas iespēju tālākā iedalīšanā, pavērst zvejošanas prakses ilgtspējību veicinošā un mazapjoma un piekrastes zvejniekus atbalstošā virzienā.

Šā paziņojuma pielikumā pievienots *zvejas iespēju tālākas iedalīšanas ceļvedis dalībvalstīm* – tajā izklāstīti konstatējumi, kurus Komisija, ņemot vērā dalībvalstu un ieinteresēto personu iesaisti un atsauksmes ([5]), izdarījusi par KZP regulas 16. un 17. panta piemērošanu. Pielikumā doti arī norādījumi par minēto pantu īstenošanu, un dalībvalstis pēc tiem var vadīties, kad tās tālāk sadala zvejas iespējas sava karoga kuģiem.

2. PAR IEDALĪŠANAS METODĒM JĀRUNĀ SKAIDRĀK: PĀRSKATĀMĪBAS STIPRINĀŠANA

KZP regulas 16. panta 6. punkts prasa, lai dalībvalstis Komisiju informētu par metodēm, ko tās izmanto, kad zvejas iespējas tālāk iedala sava karoga kuģiem. Šis ziņošanas pienākums ir svarīgs pārskatāmības dēļ ([6]), un Komisijai un dalībvalstīm tas vajadzīgs tendenču un snieguma uzraudzīšanai.

Tomēr praksē dalībvalstis Komisiju ir informējušas dažādos veidos, ar atšķirīgu regularitāti un atšķirīgā detalizācijas pakāpē. Rezultātā dažu krājumu, flotu un reģionu gadījumā ir grūti iegūt skaidru priekšstatu par to, kas īsti notiek ar zvejas iespēju tālāko iedalīšanu. Tāpēc šā paziņojuma pielikumā dalībvalstis tiek aicinātas savos ziņojumos, kurus Komisijai sniedz saskaņā ar 16. panta 6. punktu, iekļaut noteiktu informācijas minimumu.

Lielāka pārskatāmība ir būtisks labas pārvaldības aspekts arī attiecībā uz ieinteresētajām personām. Tāpēc dalībvalstis tiek mudinātas sniegt ieinteresētajām personām informāciju par zvejas iespēju tālākas iedalīšanas metodēm, izmantotajiem kritērijiem, kas noteikti KZP regulas 17. pantā, katra kritērija svērumu un šā svēruma pamatojumu.

Dalībvalstīm jānodrošina, ka izmantotās metodes un kritēriji atbilst KZP regulas (galvenokārt 17. panta) prasībām. Tāpēc Komisija aicina dalībvalstis pārbaudīt, vai paziņotajā informācijā šī atbilstība ir atspoguļota pienācīgi, proti: i) vai sniegtā informācija pierāda kritēriju pārskatāmību un objektivitāti; ii) vai ir skaidri norādīts vidisko, sociālo un ekonomisko kritēriju svērums; iii) vai minētā informācija aptver visas tālāk iedalītās zvejas iespējas.

3. ZVEJOŠANAS PRAKSES ILGTSPĒJĪBU VEICINOŠU UN MAZAPJOMA UN PIEKRASTES ZVEJNIEKUS ATBALSTOŠU ZVEJAS IESPĒJU IEDALĪŠANA

Tas, kā dalībvalsts savu tālākas iedalīšanas sistēmu iekārtojusi, ir svarīgi tādēļ, lai šo sistēmu varētu saskaņot ar KZP mērķiem – nodrošināt zvejas darbību ilgtspējību un pietiekami lielu elastību, kas ES zvejniecības sektoram ļautu pielāgoties arī jaunietekmes problēmu risināšanai.

Komisijas apkopotā un Zivsaimniecības zinātnes, tehnikas un ekonomikas komitejas (ZZTEK) analizētā informācija uzrāda būtiskas atšķirības paziņotajās tālākās iedalīšanas metodēs un kritēriju, to vidū vidiska, sociāla un ekonomiska rakstura kritēriju, izmantošanā.

Komisija atzīst, ka izlemt par to, kādu tālākas iedalīšanas sistēmu izmantot, ir dalībvalstu pienākums un ka noteikt izvēlēto vidisko, sociālo un ekonomisko kritēriju svērumu ir dalībvalstu prerogatīva. Ņemot vērā sektora un zvejniecību lielo dažādību dalībvalstīs kopumā, ir skaidrs ka visiem vienāda pieeja nav piemērotākais risinājums.

Dalībvalstīm nav pienākuma zvejas iespējas iedalīt tieši par ilgtspējīgāko zvejas praksi vai tieši mazapjoma zvejniekiem.

([5]) Sīkākas ziņas par atsauksmēm atrodamas pielikumā minētajos dokumentos, galvenokārt Zivsaimniecības zinātnes, tehnikas un ekonomikas komitejas (ZZTEK) ziņojumos STECF 20-14, 22-14 un 23-17.

([6]) 2023. gada paziņojumā "Kopējā zivsaimniecības politika šodien un rīt" (COM(2023) 103 final) teikts, ka laba pārvaldība nozīmē arī lielāku pārskatāmību. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023DC0103.

Tomēr Komisijas pienākums ir novērtēt šo tālākas iedalīšanas metožu saskaņotību ar KZP mērķiem.

Šajā sakarā Komisija atsaucas uz 17. panta garu, kurš atspoguļots KZP regulas 33) apsvērumā: *Dalībvalstīm būtu jāveicina atbildīga zveja, sniedzot stimulu tiem operatoriem, kas zvejo, nodarot vismazāko kaitējumu videi un sniedzot vislielākos ieguvumus sabiedrībai*.

Atbildēs uz anketas jautājumiem un apspriedēs ar ieinteresētajām personām Komisija ir novērojusi zināmu inertumu attiecībā uz to, kā dalībvalstis tālāk sadala savas zvejas iespējas, un arī to, ka dažas no paziņotajām metodēm nešķiet pienācīgi risinām jaunietekmes problēmas, ar kurām saskaras ES zvejniecības.

Īpaši labi redzams tas ir mazapjoma piekrastes zvejnieku gadījumā – šos zvejniekus caurmērā vairāk skar dažādas grūtības ([7]), piemēram, enerģētiskā krīze, krājumu apjoma dabiskās svārstības (skaitliskums un izplatība), konkurence par jūras telpas izmantošanu, klimata pārmaiņas, jūras vides degradācija, invazīvas sugas vai nelegālas, nereģistrētas un neregulētas (NNN) zvejas radīta negodīga konkurence.

Komisija atzīst mazapjoma piekrastes zvejniecību lielo nozīmi – tās veido gandrīz 70 % no ES kuģu flotes. Īpaši tiek atzīmēta šo zvejniecību sevišķā loma zvejnieku kopienu sociālajā un ekonomiskajā struktūrā, ciešā saikne ar vietējo vidi un sabiedrību un lielā nozīme Eiropas kultūras un citu nemateriālo vērtību kontekstā. Tas viss tiek atbalstīts ar: i) KZP regulas doto preferenciālo piekļuvi ES ūdeņiem līdz 12 jūras jūdžu zonā; ii) Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda (EJZAF) ([8]) finansiālo atbalstu 100 % apmērā; iii) dažiem Kontroles regulas ([9]) piešķirtiem atbrīvojumiem.

Zvejas iespēju tālākā iedalīšana, ko dalībvalstis veic saskaņā ar 17. pantu, varētu labāk atspoguļot mazapjoma piekrastes zvejniecību svarīgo lomu, piemēram, iedalīšanas metodes pieskaņot konkrētajām vajadzībām, kas noteiktas nacionālajā EJZAF programmā, un tādējādi vairot mazapjoma zvejas sektora noturību.

4. KO DALĪBVALSTIS VARĒTU DARĪT, LAI ZVEJAS IESPĒJU TĀLĀKĀ IEDALĪŠANĀ PĀRVALDĪBU UZLABOTU VĒL VAIRĀK

A. Uzticēšanās, ko iedveš pārskatāmība un saziņa

Iedalīšanas metodes var būt sarežģītas, un dažas ieinteresētās personas ir paudušas vēlmi labāk izprast izmantotās metodes un to pamatā esošos kritērijus. Tāpēc papildus juridiskajai prasībai – informēt Komisiju par to, kā dalībvalstis zvejas iespējas tālāk iedala sava karoga kuģiem, – dalībvalstis tiek aicinātas spēcināt savus informācijas un saziņas rīkus, kas vajadzīgi, lai **proaktīvi informētu ieinteresētās personas** par zvejas iespēju (kvotu un zvejas piepūles) tālākās iedalīšanas metodēm un šo metožu pamatojumu.

Komisija uzsver, ka 17. pants ES zvejniecībām varētu kļūt par jaunietekmes problēmu risināšanā palīdzīgu rīku. Šīs problēmas varētu pārvarēt, veicinot dialogu un aktīvāk iesaistot visas ieinteresētās personas zvejas iespēju tālākā iedalīšanā, ko veic dalībvalstis.

B. Uzticēšanās, ko iedveš taisnīgums

Komisija mudina **dalībvalstis tālāk rīkoties, lai pilnībā izmantotu 17. panta potenciālu, kas ļauj veicināt zvejošanas prakses ilgtspējību un atbalstīt mazapjoma un piekrastes zvejniekus**.

([7]) Zivsaimniecības zinātnes, tehnikas un ekonomikas komiteja (ZZTEK), *The 2024 Annual Economic Report on the EU Fishing Fleet* (STECF 24-03 un 24-07), PRELLEZO, R., SABATELLA, E., VIRTANEN, J., TARDY MARTORELL, M. UN GUILLEN, J. (eds), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga, 2024, doi:10.2760/5037826, JRC139642, 2.7. nodaļa *EU Small-Scale Coastal Fleet (SSCF)*, 45.–60. lpp., https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC139642.

([8]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1139 (2021. gada 7. jūlijs), ar ko izveido Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu.

([9]) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/2842 grozītā Padomes Regula (EK) Nr. 1224/2009 (2009. gada 20. novembris), ar ko izveido Savienības kontroles sistēmu, lai nodrošinātu atbilstību kopējās zivsaimniecības politikas noteikumiem.

Pirmkārt, Komisija aicina dalībvalstis apsvērt 17. pantā dotos kritēriju piemērus un to, kādu ietekmi radītu zvejas iespēju iedalīšana: i) kuģiem, kuru ietekme uz vidi ir lielāka nekā citiem dalībvalsts flotu kuģiem; ii) kuģiem, kuri pagātnē ir pārkāpuši noteikumus; iii) kuģiem, kuru darbība izspiež tradicionālos rūpalus vai iedibinātas un ilgtspējīgas saimnieciskās darbības.

Otrkārt, Komisija mudina dalībvalstis īstenot mazapjoma zvejniekus atbalstošas darbības un izmantot visas 17. panta dotās iespējas, kas varētu stimulēt šo zvejniecību ilgtspējas noturīgumu, īpaši tad, ja to ietekme uz vidi ir caurmērā mazāka.

C. **Uzticēšanās, ko iedveš precīza informācija**

Dalībvalstu sniegtās informācijas veids, apjoms un detalizācijas pakāpe ir ļoti dažāda ([10]).

Tāpēc pārskatāmības un labas pārvaldības nolūkā Komisija aicina dalībvalstis par izmantotajām tālākās iedalīšanas metodēm un kritērijiem Komisiju (saskanīgi ar 16. panta 6. punktu) un ieinteresētās personas informēt **attiecībā uz visām zvejas iespējām**. Tas ietver kvotas un zvejas piepūli ES ūdeņos un zvejas iespējas, kas dalībvalstīm dotas starptautiskajos ūdeņos un ar starptautiskiem nolīgumiem (tādiem kā reģionālās zvejniecības pārvaldības organizācijas, ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumi vai cita veida divpusēji vai daudzpusēji nolīgumi).

Komisija aicina dalībvalstis par izmantoto tālākās iedalīšanas metodi ziņot, ņemot vērā 17. pantā minētās trijas kritēriju kategorijas, t. i., **vidiskos, sociālos un ekonomiskos kritērijus**.

Kaut arī ar nododamām zvejas koncesijām saistītās zvejas iespējas 16. panta 6. punkta pienākumā par Komisijas informēšanu nav iekļautas, arī to gadījumā ir svarīga pārskatāmība un saziņa – divi būtiski labas pārvaldības elementi.

D. **Uzticēšanās, ko iedveš tālākās iedalīšanas metožu piemērotība**

Komisija mudina dalībvalstis KZP regulas 17. pantā noteiktos zvejas iespēju tālākas iedalīšanas kritērijus izmantot, lai stimulētu pielāgošanos jaunietekmes problēmu risināšanai. Tālākās iedalīšanas **metodēm nevajadzētu mazināt dalībvalstu spēju ātri reaģēt** uz negaidītiem pavērsieniem.

Komisija aicina dalībvalstis tālākās iedalīšanas metodes izstrādāt tā, lai tās ietvertu iespēju laikus, pārskatāmi un aktīvi pārdalīt neizmantotās zvejas iespējas.

Lai nodrošinātu, ka **izmantotās metodes un kritēriji turpina būt atbilstīgi un piemēroti** aktuālajām zvejniecības sektora vajadzībām, Komisija turklāt mudina dalībvalstis savas tālākās iedalīšanas sistēmas periodiski pārskatīt.

5. **SECINĀJUMS**

Komisija kopīgi ar dalībvalstīm, ZZTEK un ieinteresētajām personām ir strādājusi pie tā, lai iegūtu skaidrāku priekšstatu par zvejas iespēju tālākās iedalīšanas metodēm ([11]).

Ņemot vērā šo procesu, Komisija aicina dalībvalstis tālāk rīkoties, lai pilnībā izmantotu 17. panta potenciālu, kas ļauj veicināt zvejošanas prakses ilgtspējību un atbalstīt mazapjoma un piekrastes zvejniekus.

Komisija mudina dalībvalstis apsvērt, kādas ir galvenās problēmas, no kurām valstī cieš mazapjoma zvejnieki, un izmantot 17. pantu, lai sniegtu atbalstu un izbrīvētu vietu atsevišķiem zvejas kuģiem, kas ir pelnījuši piekļuvi zvejas iespējām, un tādējādi saglabātu pienesumu, ko tie dod zvejas ilgtspējībai un zvejnieku kopienām.

([10]) Sk., piemēram, šo: Zivsaimniecības zinātnes, tehnikas un ekonomikas komiteja (ZZTEK) – *Social Data in Fisheries* (STECF 23-17), Van Hoof, L., Goti, L., Tardy Martorell, M. un Guillen, J. (eds), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga, 2024, doi:10.2760/982497, JRC136326, https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC136326.

([11]) Jaunākais publicētais ziņojums jau minēts iepriekš: Zivsaimniecības zinātnes, tehnikas un ekonomikas komiteja (ZZTEK) – *Social Data in Fisheries* (STECF 23-17).

Lai vairotu uzticēšanos rīcībpolitikām, Komisija mudina dalībvalstis uzlabot ieinteresētajām personām sniegto informāciju par to, kā zvejas iespējas tiek tālāk iedalītas.

Kā nākamos soļus Komisija aicina dalībvalstis savas zvejas iespēju iedalīšanas metodes un kritērijus pārdomāt, paturot prātā nepieciešamību veicināt zvejas prakses ilgtspējību, atbalstīt mazapjoma un piekrastes zvejniekus un uzlabot saziņu un pārskatāmību. Komisija ir gatava dalībvalstīm šajā darbā palīdzēt.

PIELIKUMS

zvejas iespēju tālākas iedalīšanas ceļvedis dalībvalstīm (KZP regulas 17. pants)

Šis ceļvedis satur papildu informāciju, kas varētu dalībvalstīm palīdzēt īstenot un piemērot KZP regulas 17. pantu ("17. pants").

KZP regulas 17. pants.

Dalībvalstu zvejas iespēju piešķiršanas kritēriji

Piešķirot zvejas iespējas, kas dalībvalstīm pieejamas, kā noteikts 16. pantā, tās piemēro pārredzamus un objektīvus kritērijus, tostarp kritērijus, kas attiecas uz vidi, sociālo jomu un ekonomiku. Izmantotie kritēriji var ietvert inter alia *zvejniecības ietekmi uz vidi, līdzšinējo prasību ievērošanu, devumu vietējai ekonomikai un vēsturisko nozvejas līmeni. Dalībvalstīm tām iedalīto zvejas iespēju robežās būtu jācenšas paredzēt arī stimulus zvejas kuģiem, kuri izmanto selektīvus zvejas rīkus vai zvejas paņēmienus ar samazinātu ietekmi uz vidi, piemēram, mazāku enerģijas patēriņu vai kaitējumu biotopam.*

DALĪBVALSTU IZMANTOTĀS UN PAZIŅOTĀS IEDALĪŠANAS METODES UN KRITĒRIJI

Kopš 2013. gada KZP regulas pieņemšanas Komisija kopīgi ar dalībvalstīm ir strādājusi pie tā, lai iegūtu pilnīgu priekšstatu par 17. panta īstenošanu un piemērošanu dalībvalstīs.

Savā 2023. gada paziņojumā par KZP regulas darbību ([1]) Komisija informēja, ka tā "lai uzlabotu pārskatāmību, veicinātu ilgtspējīgas zvejas prakses visā ES un atbalstītu mazapjoma un piekrastes zvejniekus, aizsāks dalībvalstu un ieinteresēto personu diskusijas ar mērķi sagatavot rokasgrāmatu par zvejas iespēju iedalīšanu".

Eiropas Okeāna paktā Komisija mazapjoma zvejniecību atbalstīšanu atzīst par prioritāti un atkārtoti apņemas sagatavot šo ceļvedi, lai palīdzētu uzlabot pārskatāmību un veicinātu zvejošanas ilgtspēju ([2]).

Šis ceļvedis pamatojas uz šādiem dokumentiem un procesiem:

— Eiropas Parlamenta 2022. gada 7. jūnija rezolūcija par Kopējās zivsaimniecības politikas regulas 17. panta īstenošanu (2021/2168(INI)) ([3]);

— četras anketas, kuras 2016., 2020., 2022. un 2023. gadā aizpildījušas 22 piekrastes dalībvalstis;

([1]) "Kopējā zivsaimniecības politika šodien un rīt: zivsaimniecības un okeānu pakts virzībai uz ilgtspējīgu, zinātniski pamatotu, inovatīvu un iekļaujošu zvejniecības pārvaldību" (COM(2023) 103 final – daļa no lielākas zivsaimniecībai un okeānu lietām veltītas paketes), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52023DC0103.

([2]) Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas Okeāna pakts" (COM(2025) 281 final), 3.1. iedaļa, 10. lpp., https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/ALL/?uri=comnat:COM_2025_0281_FIN.

([3]) Ziņojums par KZP regulas 17. panta īstenošanu (2021/2168(INI)), https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2021/2168(INI).

— trīs Zivsaimniecības zinātnes, tehnikas un ekonomikas komitejas (ZZTEK) ziņojumi (20-14 ([4]), 22-14 ([5]), 23-17 ([6]));

— mērķēta apspriešanās ar ieinteresētajām personām, kuru noturēja 2024. gada februārī–aprīlī.

Minētie dokumenti un apspriešanās izgaismoja vajadzību pēc Komisijas norādījumiem par KZP regulas 17. pantu un par to, kā dalībvalstīm atbilstoši KZP regulas 16. panta 6. punkta ("16. panta 6. punkts") prasībai informēt Komisiju par izmantotajām tālākās iedalīšanas metodēm.

Minētajās četrās anketās, kuras Komisija izsūtīja 2016., 2020., 2022. un 2023. gadā, 22 piekrastes dalībvalstis tika lūgtas sniegt informāciju par metodēm, ko tās izmanto, zvejas iespējas tālāk iedalot saskaņā ar 16. pantu, lasītu kopsakarā ar 17. pantu. Respondentu atbildes novērtēja ZZTEK. Informācijas vākšanu noslēdza apspriešanās ar ieinteresētajām personām, kuru noturēja 2024. gada februārī–aprīlī ([7]).

Kaut arī uz anketas jautājumiem atbildēja visas 22 piekrastes dalībvalstis, sniegtās informācijas veids, apjoms un detalizācijas pakāpe bija ļoti dažāda. Kopumā atbildēs, kā arī ZZTEK ziņojumos atklājās, ka dalībvalstis 17. panta prasības interpretē atšķirīgi.

ZZTEK apgalvo, ka nav saskatāma skaidra tendence tajā, kā dalībvalstis kritērijus izmanto atkarībā no ģeogrāfiskās vietas, zvejas iespēju tipa vai flotes segmenta. ZZTEK uzsvēra arī dalībvalstu izmantoto zvejas iespēju tālākās iedalīšanas sistēmu daudzveidību: katrā valstī sistēma ir cita. Piemēram, dažas dalībvalstis izmanto tikai nododamas zvejas koncesijas ([8]), tādas kā individuālas nododamas kvotas, kamēr citas ieviesušas jauktu sistēmu, kurā paredzēta vieta gan nododamām zvejas koncesijām, gan uz kritērijiem balstītai iedalīšanai. Bija dalībvalstis, kas ziņoja, ka nododamajām zvejas koncesijām tās piemēro vēl tālākus atlases kritērijus.

Dažu dalībvalstu atbildes bija pārāk skopas un nesniedza pietiekamu ieskatu attiecīgo iedalīšanas metožu darbībā. Piemēram, sniegtajā informācijā ne vienmēr bija norādīts, vai vieni un tie paši kritēriji un tālākās iedalīšanas metodes tiek piemērotas visām sugām, kam ir kvota, vai tikai sniegto piemēru gadījumā. Dažas dalībvalstis turklāt nebija paskaidrojušas, kāds ir vidisko, sociālo un ekonomisko kritēriju svērums.

Tikai aptuveni puse dalībvalstu ziņoja, ka zvejas iespējas tiek iedalītas, pamatojoties uz precīzi noteiktiem kritērijiem. Atbildēs uz anketu jautājumiem iezīmējās tālāk norādītie aspekti.

— Kvotu tālākā iedalīšanā visbiežāk piemērotais kritērijs ir nozveju vēsturiskais apjoms.

— Daudzās tālākās iedalīšanas metodēs izmanto vienu vai vairākus ar kuģa lielumu saistītus kritērijus, kas palīdz zvejas iespējas sadalīt starp lielapjoma un mazapjoma zvejas flotēm.

([4]) Zivsaimniecības zinātnes, tehnikas un ekonomikas komiteja (ZZTEK) – *Social dimension of the CFP* (STECF-20-14), Doering, R., Fitzpatrick, M. un Guillen Garcia, J. (eds), EUR 28359 EN, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga, 2020, ISBN 978-92-76-27169-7, doi:10.2760/255978, JRC123058, https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC123058.

([5]) Zivsaimniecības zinātnes, tehnikas un ekonomikas komiteja (ZZTEK) – *Social Data in Fisheries – update of the national profiles* (STECF-22-14), Goti, L., Van Hoof, L., Virtanen, J. un Guillen Garcia, J. (eds), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga, 2023, doi:10.2760/31328, JRC133702, https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC133702.

([6]) Zivsaimniecības zinātnes, tehnikas un ekonomikas komiteja (ZZTEK) – *Social Data in Fisheries* (STECF 23-17), Van Hoof, L., Goti, L., Tardy Martorell, M. un Guillen, J. (eds), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga, 2024, doi:10.2760/982497, JRC136326, https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC136326.

([7]) 2024. gada februārī *MARE* ĢD konsultatīvajām padomēm, dalībvalstu iestādēm, sociālajiem partneriem un NVO nosūtīja vēstuli, kurā lūdza paust viedokli par to, kā ZZTEK analizējusi dalībvalstu atbildes par valsts līmenī izmantotajām zvejas iespēju tālākas iedalīšanas metodēm. Tika saņemtas pavisam 25 atbildes.

([8]) KZP regulas jeb Regulas (ES) Nr. 1380/2013 4. panta 23) punktā dotā definīcija: *"nodotamas zvejas koncesijas" ir atsaucamas tiesības izmantot noteiktu daļu no zvejas iespējām, kas iedalītas dalībvalstij vai noteiktas pārvaldības plānos, kurus dalībvalsts pieņēmusi saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1967/2006 (1) 19. pantu, un turētājs tās var nodot.*

— Vairums paziņoto metožu attiecās uz zvejas iespēju tālāku iedalīšanu, pamatojoties uz kvotām, bet informācijas par zvejas piepūles tālākās iedalīšanas metodēm ir mazāk.

— Dažas dalībvalstis (piemēram, Grieķija, Horvātija, Īrija un Zviedrija) norādīja, ka piemērotie kritēriji ir atkarīgi no flotes segmenta, sugas un/vai izmantotajiem zvejas paņēmieniem.

— Vidiskos kritērijus izmanto, lai stimulētu kādu konkrētu zvejas praksi un lai kompensētu nenovēršamības, tādas kā nenovēršamas piezvejas jauktu sugu zvejniecībās. Piemēram, kvotas tiek iedalītas:

  — saistībā ar noteiktiem zvejas rīkiem (Dānijā, Francijā, Grieķijā, Īrijā, Maltā, Zviedrijā);

  — kuģiem, kuri izmanto aktīvas akustiskās ierīces, kas atbaida, piemēram, vaļveidīgos (Bulgārijā);

  — nenovēršamām piezvejām (Dānijā, Grieķijā, Horvātijā, Kiprā, Maltā, Spānijā).

— Sociālos kritērijus izmanto, lai kvotas iedalītu:

  — gados jaunākiem zvejniekiem (Bulgārijā, Dānijā, Grieķijā);

  — nozares jaunpienācējiem (Vācijā, Maltā);

  — zvejniekiem ar apgādājamiem un/vai invaliditāti (Grieķijā).

— Ekonomiskos kritērijus izmanto tirgus apstākļu (t. i., pieprasījuma) kontekstā (Francijā, Vācijā, Īrijā) un kvotu apguves nolūkos (Bulgārijā, Rumānijā). Paziņoti šādi kritēriju piemēri:

  — zvejniecības pienesums valsts / vietējās kopienas ekonomikā (Grieķijā, Portugālē, Vācijā);

  — noteiktām sugām specifiskus zvejas rīkus izmantojošas flotes, kuras nevar zvejot neko citu (Francijā, Portugālē, Spānijā).

Sīkāka informācija par dalībvalstu paziņotajām metodēm un kritērijiem ir atrodama ziņojumā STECF 23-17.

APSVĒRUMI, PĒC KURIEM VADĪTIES 17. PANTA PIEMĒROŠANĀ

Šajā iedaļā apkopoti galvenie ar 17. panta īstenošanu saistītie neskaidrie jautājumi, par kuriem ieinteresētās personas ziņojušas mērķētajā apspriešanā, kas notika 2024. gada februārī–aprīlī, un kurus ZZTEK atzīmējusi savā analīzē par 22 piekrastes dalībvalstu atbildēm uz 2016., 2020., 2022.un 2023. gada anketām.

Zvejas iespējas

Ziņojumā STECF 23-17 norādīts, ka dalībvalstu izvēlētā zvejas iespēju definīcija ir visšaurākā iespējamā un ietver tikai KPN jeb kopējās pieļaujamās nozvejas ([9]). Tomēr jāatzīmē, ka Kontroles regulas ([10]) 4. panta 32) punktā "zvejas iespējas" definētas plašāk, proti,

"zvejas iespēja" ir tādas skaitliski noteiktas juridiskas zvejas tiesības, kas izteiktas kā nozveja un/vai zvejas piepūle.

([9]) Ziņojums STECF 23-17, 4.1. iedaļa, 68. lpp., https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC136326.
([10]) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/2842 grozītā Padomes Regula (EK) Nr. 1224/2009 (2009. gada 20. novembris), ar ko izveido Savienības kontroles sistēmu, lai nodrošinātu atbilstību kopējās zivsaimniecības politikas noteikumiem.

Laba prakse: 1. piemērs. Pārredzamus un objektīvus kritērijus: **piemēro visām zvejas iespējām** neatkarīgi no tā, vai tās izteiktas ar kvotām vai ar zvejas piepūli; piemēro gan ES ūdeņos, gan ūdeņos, kas nav ES ūdeņi; **paziņo** Komisijai.

Kritēriju pārredzamība

Prasība par kritēriju pārredzamību izriet no juridiskās noteiktības principa, un tas nozīmē, ka tad, ja kritērijs ir noteikts tiesību aktā (vai publicētā administratīvā aktā), tas būtu jāuzskata par pārredzamu ([11]).

Dažas dalībvalstis uzskata, ka kritēriju pārredzamības prasību tās ir izpildījušas, visu saistīto informāciju darot publiski pieejamu. Citas dalībvalstis ir izveidojušas informācijas sistēmu, kas pati apziņo ieinteresētās personas vai kurā informācija ir pieejama pēc pieprasījuma. ZZTEK veiktā dalībvalstu atbilžu analīze atzīst, ka pārredzamības pakāpi novērtēt ir grūti arī tāpēc, ka nav "bāzlīnijas" ([12]).

Ir izskanējis arguments, ka 17. pants gan prasa, lai izmantotie kritēriji būtu pārredzami, bet neprasa, lai iestādes darītu publiski pieejamu pilnīgu informāciju par tālāko iedalīšanu.

Tomēr 2023. gada paziņojumā par KZP darbību teikts, ka laba pārvaldība nozīmē arī lielāku pārskatāmību un ka "ieinteresētajām personām ir jābūt skaidrai informācijai par to, kā dalībvalstis iedala zvejas iespējas un valsts līmenī pārvalda flotes kapacitāti".

Laba prakse: 2. piemērs. Informāciju par metodēm un kritērijiem, ko dalībvalstis izmanto zvejas iespēju tālākai iedalīšanai, **proaktīvi sniedz visām ieinteresētajām personām**.

Kritēriju objektivitāte

Prasība par kritēriju objektivitāti izriet no tā, ka kritēriju noteikšanai izmantotajiem datiem jābūt verificējamiem un izmērāmiem ([13]).

Vairums paziņoto kritēriju (piemēram, nozveju vēsturiskais apjoms, zvejas rīka tips vai kuģa lielums) uzskatāmi par šai prasībai atbilstošiem.

Ceļā uz vienotu izpratni par to, ko nozīmē "to vidū vidiska, sociāla un ekonomiska rakstura kritēriji"

KZP regula nenosaka visiem vienādus vidiskos, sociālos un ekonomiskos kritērijus. Tās 17. panta otrajā daļā dots vien neizsmeļošs saraksts ar potenciāli izmantojamu kritēriju piemēriem ([14]). ZZTEK par to ziņojusi kā par klupšanas akmeni, taču tas dod dalībvalstīm rīcības brīvību izvēlēties un izstrādāt iedalīšanas metodes, kas ir pielāgotas dalībvalsts specifikai.

([11]) 2018. gada 12. jūlija spriedums lietā *Spika and Others*, C-540/16, EU:C:2018:565, 29.–31. punkts.

([12]) Ziņojums STECF 23-17, 4.1. iedaļa, 67. lpp., https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC136326.

([13]) 2018. gada 12. jūlija spriedums lietā *Spika and Others*, C-540/16, EU:C:2018:565, 30. punkts: *Šis kritērijs ir skaidri minēts Regulas (ES) Nr. 1380/2013 17. pantā, kurā ir uzskaitīti kritēriji, kurus dalībvalstis var izvēlēties izmantot tām likumīgi piešķirto zvejas iespēju sadalei. Tāpat minētais kritērijs ir likuma normas, proti, Zvejniecības likuma 17. panta, pamatā, kurš ar atsauci uz attiecīgo saimnieciskās darbības subjektu vēsturisko daļu ir balstīts uz objektīvu un kompetentajām iestādēm novērtējamu un pārbaudāmu informāciju.*

([14]) *Izmantotie kritēriji var ietvert* inter alia *zvejniecības ietekmi uz vidi, līdzšinējo prasību ievērošanu, devumu vietējai ekonomikai un vēsturisko nozvejas līmeni* (KZP regulas 17. pants).

ZZTEK apkopotā un analizētā informācija rāda, ka dalībvalstis kritērijus, to vidū vidiska, sociāla un ekonomiska rakstura kritērijus, izmanto ļoti dažādi. Lai gan paziņotās tālākas iedalīšanas metodes šo triju jomu kritērijus ietver, ne vienmēr ir skaidrs, vai tos vienādi piemēro visiem krājumiem. Nav skaidrs arī tas, kāds ir katra kritērija svērums un vai katrā paziņotajā tālākas iedalīšanas metodē vienkopus iestrādāti vairāk nekā viena veida kritēriji. Turklāt var būt tā, ka viens atsevišķs kritērijs iekļaujas vairāk nekā vienā kategorijā, un šādu kritēriju izvēlēšanās pamatojums ne vienmēr ir acīmredzams.

Daži dalībvalstu izmantoto un paziņoto kritēriju piemēri doti tālāk 1. izcēlumā.

1. izcēlums. Dalībvalstu paziņotie kritēriji, ko tās izmantojušas zvejas iespēju tālākā iedalīšanā sava karoga kuģiem (neizsmeļošs saraksts)

a. Vidiskie:
   i. selektīvu zvejas rīku izmantošana
   ii. zvejas paņēmieni ar mazāku vidisko ietekmi
   iii. mazāks enerģijas patēriņš
   iv. mazāks kaitējums biotopam

b. Sociālie:
   i. apkalpes lielums
   ii. pirmreizēji kuģu īpašnieki vai gados jauni zvejnieki
   iii. ir darba līgumi, no tiem ar gados jauniem zvejniekiem
   iv. mazapjoma zvejnieki
   v. reģiona robežās zvejojoši kuģi
   vi. apkalpes apmācīšanā ieguldoši kuģi

c. Ekonomiskie:
   i. dzīvotspēja vai īstenojamība
   ii. pienesums vietējā ekonomikā
   iii. vēsturiskais nozvejas apjoms
   iv. prasībatbilstības vēsture

Dažus kritērijus ir iespējams pierakstīt vairāk nekā vienai kategorijai. Šis piemēru saraksts nav izsmeļošs un nevar tikt uzskatīts par konkrētu ieteikumu, labu praksi vai Komisijas apstiprinājumu, jo tas, kas vienā kontekstā ir labs un derīgs, citā var izrādīties neproduktīvs. Kā minēts iepriekš, tieši dalībvalstis ir tās, kas zinās, kāda pieeja vietējos apstākļos būs vispiemērotākā, lai izpildītu 17. panta prasības.

17. pants prasa, lai dalībvalstis zvejas iespējas saviem kuģiem tālāk iedalītu tādā veidā, kas noturīgi veicina vidisko, ekonomisko un sociālo ilgtspēju.

17. pants dalībvalstīm dod rīcības brīvību attiecībā uz kritēriju piemērošanu, piemēram, tās ikvienā kategorijā var izvēlēties lielāku (vai mazāku) skaitu kritēriju (sk. 1. izcēlumu).

Laba prakse: 3. piemērs. Komisijai paziņotā un ieinteresētajām personām sniegtā **informācija atspoguļo visu trīs 17. pantā minēto veidu kritērijus**, t. i., vidiskos, sociālos un ekonomiskos kritērijus.

CITI APSVĒRUMI PAR 17. PANTA PIEMĒROŠANU

Šajā iedaļā apskatīti citi neskaidrie jautājumi, kas izrietējuši no mērķētās apspriešanās ar ieinteresētajām personām, dalībvalstu atbildēm uz anketas jautājumiem un ZZTEK veiktās analīzes.

Lai izklāsts būtu skaidrāks un labāk strukturēts, šajā iedaļā apkopotas atbildes uz dažādu respondentu izteiktiem apgalvojumiem.

Apgalvojums: "17. pants attiecas tikai uz kvotu tālāko iedalīšanu, ko dalībvalstis veic attiecībā uz ES ūdeņiem."

16. un 17. pants ir par zvejas iespējām, bet tās, kā aprakstīts iepriekš, **ietver gan kvotas, gan zvejas piepūli**. Tāpat pants **neaprobežojas** tikai ar tām zvejas iespējām, kas dalībvalstīm iedalītas zvejai **ES ūdeņos**, bet attiecas arī uz citiem – starptautiskajiem un trešo valstu – ūdeņiem.

Apgalvojums: "17. pantu piemēro tikai jaunu zvejas iespēju iedalīšanai. Manā dalībvalstī izmantotās tālākās iedalīšanas sistēmas bija izveidotas jau ilgu laiku pirms 17. panta iekļaušanas KZP regulā, un tās ir sarežģītu un ilgu diskusiju rezultāts un ir saskaņotas ar dažādu flotes segmentu viedokli. Šīs sistēmas mainīt būtu sarežģīti un ilgi, un tas ietekmētu pastāvošos uzņēmējdarbības modeļus."

17. panta prasības attiecas uz dalībvalstu pieņemtajām tālākās iedalīšanas metodēm. Ja iedalīšanas kritēriji, to vidū vidiska, sociāla un ekonomiska rakstura kritēriji, jau tagad ir pārredzami un objektīvi, dalībvalstu metodes nav jāmaina.

Komisija atzinīgi vērtē dažu dalībvalstu paziņotos centienus zvejas iespēju tālākajā iedalīšanā raisīt dialogu un panākt vienprātību starp dažādiem flotes segmentiem. Komisija apzinās arī to, cik svarīga zvejniekiem ir stabilitāte un juridiskā noteiktība. Tomēr, ņemot vērā ES zvejniecību priekšā stāvošos izaicinājumus, sistēmām jābūt tādām, kuras spēj pielāgoties. Metodes, kas labi darbojās kādreiz, var izrādīties sliktāk piemērotas agrāk nebijušu problēmu risināšanai.

Laba prakse: 4. piemērs. Dalībvalstu izmantotās zvejas iespēju tālākās iedalīšanas metodes un kritēriji tiek **periodiski pārskatīti, lai nodrošinātu, ka tie saglabā aktualitāti**.

Apgalvojums: "17. pants neskar to zvejas iespēju iedalīšanu, kuras ir nododamo zvejas koncesiju sistēmā."

16. panta 6. punktā noteiktais pienākums informēt Komisiju par zvejas iespēju iedalīšanas metodēm, ko dalībvalstis izmanto, lai minētās iespējas tālāk iedalītu sava karoga kuģiem, neattiecas uz zvejas iespējām, kuras ir nododamo zvejas koncesiju sistēmā.

Tas tomēr nekādi nemaina prasību dalībvalstīm savas zvejas iespējas tālāk iedalīt saskanīgi ar plašākiem KZP mērķiem.

Laba prakse: 5. piemērs. Ar pārredzamību un saziņu saistīti uzlabojumi tiek **apsvērti arī attiecībā uz nododamo zvejas koncesiju sistēmā esošajām zvejas iespējām**.

Ziņojumā STECF 23-17 ([15]) norādīts, ka dalībvalstis ar individuālām nododamām kvotām savu pašreizējo sistēmu iekārtojumu nav attiecīgi mainījušas. ZZTEK uzskata, ka nododamo koncesiju un individuālo kvotu jautājumu varētu risināt labāk, ja izšķirtu primāro un sekundāro iedalīšanu ([16]). Par primāro iedalīšanu parasti var sniegt vairāk informācijas.

([15]) Ziņojums STECF 23-17, https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC136326.

([16]) No STECF 23-17 ziņojuma: primārā iedalīšana – dalībvalsts iedala ražotāju organizācijām, uzņēmumiem vai privātpersonām; sekundārā iedalīšana – kvotas turētājs, piemēram, ražotāju organizācija, iedala saviem biedriem (te ietilpst arī kvotu apmaiņa).

Apgalvojums: "Dalībvalstīs pašreiz izmantotās iedalīšanas sistēmas nav elastīgas un neļauj ātri reaģēt, lai pieejamās zvejas iespējas tiktu izmantotas optimāli."

Var minēt daudzus piemērus, kad dalībvalsts izmantotā metode, kas var būt arī nodotamo koncesiju un individuālo kvotu sistēma un tiek lietota, lai zvejas iespējas tālāk iedalītu flotes segmentiem, reģioniem, ražotāju organizācijām, uzņēmumiem vai individuāliem kuģiem, valsts robežās darbojas līdzīgi kā relatīvās stabilitātes princips. Pat tad, ja apmaiņas iespēja pastāv, operatori nedrīkst zvejas iespējas piedāvāt vai pieņemt, ja tie vadās pēc tirgus konkurences apsvērumiem.

Piemēram, ja kvotas iedala pa flotes segmentiem un ja kādam segmentam ir vairākas kvotas dažādiem krājumiem, tas var, nepārnesot kvotas uz citiem flotes segmentiem, nolemt apzvejot rentablākos krājumus, un neapzvejot tos, kuru vērtība ir mazāka.

Ja iedalīšanas sistēmās šādas situācijas iepriekš nebūtu paredzētas (piemēram, izveidojot kvotu rezerves), dalībvalstu iestāžu spēja atkārtoti izmantot neizmantotās kvotas būtu ierobežota. Līdzīgi, individuālo kvotu sistēmā operatori dažādu iemeslu dēļ var nolemt kvotas līdz galam neizmantot, un tad jebkurš ārējs lēmums uzņēmumu ietekmētu tiešā veidā un, visticamāk, novestu pie tiesvedības nacionālajās tiesās.

Neizmantotas zvejas iespējas var sašķobīt ES nostāju starptautiskās sarunās un vispār radīt sociālu problēmu, jo kopīgi dabas resursi būtu sadalīti netaisnīgi.

Laba prakse: 6. piemērs. Tālākās iedalīšanas metodēs tiek iestrādāta iespēja pārredzami, savlaicīgi un aktīvi **pārdalīt neizmantotās zvejas iespējas**.

Apgalvojums: "Saskaņā ar 17. pantu Komisijai būtu jānodrošina, ka dalībvalstis priekšroku dod kādiem noteiktiem kritērijiem."

Ne visas dalībvalstis ziņojušas par vidisko, sociālo un ekonomisko kritēriju iekļaušanu visās tālākās iedalīšanas metodēs, un tas nozīmē, ka ne vienmēr ir acīmredzams, kādiem kritērijiem dota priekšroka.

Komisija atzīst, ka noteikt izvēlēto vidisko, sociālo un ekonomisko kritēriju svērumu ir dalībvalstu prerogatīva.

Savā analīzē Komisija vērtē, vai paziņotās metodes palīdz sasniegt noturīgu vidisko, ekonomisko un sociālo ilgtspēju, kas minēta KZP regulā.

Laba prakse: 7. piemērs. Zvejas iespēju tālākā iedalīšana pamatojas uz metodiku, kas ietver vidisku, sociālu un ekonomisku kritēriju **kombināciju**.

Apgalvojums: "17. pants par kritērijiem nosauc zvejniecības ietekmi uz vidi, līdzšinējo prasību ievērošanu, devumu vietējai ekonomikai un vēsturisko nozvejas līmeni. Tāpēc tālākās iedalīšanas sistēmās šie kritēriji būtu pienācīgi jāņem vērā."

17. pantā teikts: "Izmantotie kritēriji var ietvert *inter alia* zvejniecības ietekmi uz vidi, līdzšinējo prasību ievērošanu, devumu vietējai ekonomikai un vēsturisko nozvejas līmeni." Formulējums "var ietvert *inter alia*" nozīmē to, ka šie kritēriji interpretējami kā piemēri un tie nav ikreiz obligāti jāiekļauj.

Turklāt 17. pantā ir teikts, ka dalībvalstīm, kad tās iedala tām pieejamās zvejas iespējas, ir jādara viss iespējamais, lai stimulētu selektivitāti un samazinātu ietekmi uz vidi ([17]).

([17]) "Dalībvalstīm .. būtu jācenšas paredzēt arī stimulus zvejas kuģiem, kuri izmanto selektīvus zvejas rīkus vai zvejas paņēmienus ar samazinātu ietekmi uz vidi, piemēram, mazāku enerģijas patēriņu vai kaitējumu biotopam".

Komisija aicina dalībvalstis apsvērt 17. pantā dotos kritēriju piemērus un to, kādu ietekmi radītu zvejas iespēju iedalīšana: i) kuģiem, kuru ietekme uz vidi ir lielāka nekā citiem dalībvalsts flotu kuģiem; ii) kuģiem, kuri pagātnē ir pārkāpuši noteikumus; iii) kuģiem, kuru darbība izspiež tradicionālos rūpalus vai iedibinātas un ilgtspējīgas saimnieciskās darbības.

Laba prakse: 8. piemērs. Zvejas iespēju tālākā iedalīšana **stimulē ilgtspējīgu zvejošanas praksi** un **uzlabo pretstāvi lieliem izaicinājumiem**.

KOMISIJAS INFORMĒŠANA PAR TĀLĀKĀS IEDALĪŠANAS METODĒM

KZP regulas 16. panta 6. punkts prasa, lai dalībvalstis Komisiju informētu par metodēm, ko tās izmanto, kad zvejas iespējas tālāk iedala sava karoga kuģiem.

Praksē dalībvalstis Komisiju ir informējušas dažādos veidos, ar atšķirīgu regularitāti un atšķirīgā detalizācijas pakāpē. Rezultātā dažu krājumu, flotu un reģionu gadījumā reizumis ir grūti iegūt skaidru priekšstatu par to, kas īsti notiek ar zvejas iespēju tālāko iedalīšanu.

Lai šo stāvokli labotu, Komisija aicina dalībvalstis, kad tās Komisiju informē par zvejas iespēju tālākā iedalīšanā izmantotajām metodēm un kritērijiem, sniegt tālāk 2. izcēlumā minētās ziņas.

2. izcēlums. Informācija, kas norādāma, kad Komisiju informē par zvejas iespēju tālākā iedalīšanā izmantotajām metodēm un kritērijiem

— Kvantitatīvi izteiktu zvejas iespēju veids: kopējās pieļaujamās nozvejas, kvotas, zvejas piepūles limiti.

— Minēto zvejas iespēju tālākajā iedalīšanā izmantotie kritēriji: to vidū jābūt vismaz vienam vidiskajam, vienam sociālajam un vienam ekonomiskajam kritērijam.

— Kritēriju svērums un (ja ir) stimuli, kas paredzēti saskaņā ar 17. pantu.

— Pārredzamību nodrošinošie instrumenti, to vidū ieinteresēto personu iesaiste tālākās iedalīšanas metožu noteikšanā un rezultātu paziņošana plašākai sabiedrībai.